

Predlog za ustanovitev centra Republike Slovenije za upravljanje IPA projektov v državah Zahodnega Balkana in Turčiji

Avtor predloga: Igor Krašovec

Vladi Republike Slovenije predlagam, da podpre idejno zamisel o vzpostavitvi centra Republike Slovenije za upravljanje IPA projektov v državah Zahodnega Balkana in Turčiji (v nadaljevanju: IPA center). V ta namen naj Vlada Republike Slovenije najprej sprejme sklep o ustanovitvi medresorske delovne skupine, ki bo pripravila strokovne podlage za ustanovitev in delovanje IPA centra ter analizo možnosti in prednosti, ki bi jih takšen pravno-organizacijski subjekt (kot gospodarska družba ali javni zavod) prinesel v slovenski gospodarski in politični prostor.

Obrazložitev:

IPA PROJEKTI IN EVROPSKA UNIJA

IPA projekti se od leta 2007 financirajo preko instrumenta za predpristopno pomoč (Instrument for Pre-Accession Assistance), ki jo Evropska unija namenja državam kandidatkam (Hrvaška, Črna gora, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Turčija) in potencialnim kandidatkam (vse ostale države Zahodnega Balkana: Albanija, Bosna in Hercegovina ter Srbija s Kosovom pod mandatom resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov št. 1244/99).

Pravna podlaga za predpristopno finančno pomoč je Uredba Sveta 1085/2006, sprejeta dne 17. julija 2006. Več podrobnih izvedbenih pravil je določenih v Uredbi Komisije 718/2007 z dne 12. junija 2007. Skupna predpristopna pomoč za vse države kandidatke in potencialne kandidatke (Zahodni Balkan in Turčija) za sedanji finančni okvir (2007–2013) je 11,5 milijarde EUR. Finančna sredstva so namenjena za pomoč pri uvedbi potrebnih političnih, gospodarskih in institucionalnih reform v skladu s standardi EU.

Države Zahodnega Balkana bodo v okviru Instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) prejele 4 milijarde EUR v obdobju 2007 – 2011. To je ekvivalentno 30 EUR na prebivalca na leto, kar predstavlja daleč najvišji znesek, ki ga je Evropska komisija kadarkoli namenila katerikoli regiji v svetu (Sporočilo Komisije o Zahodnem Balkanu, COM(2008)127 konč., 5.3.2008).

Tabela: IPA večletni orientacijski finančni okvir (v milijonih EUR)

Država	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hrvaška	141.2	146.0	151.2	154.2	157.2	160.4
Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	58.5	70.2	81.8	92.3	98.7	105.8
Turčija	497.2	538.7	566.4	653.7	781.9	899.5
Albanija	61.0	70.7	81.2	93.3	95.0	96.9
Bosna in Hercegovina	62.1	74.8	89.1	106.0	108.1	110.2
Črna gora	31.4	32.6	33.3	34.0	34.7	35.4
Srbija	189.7	190.9	194.8	198.7	202.7	206.8
Kosovo (po RVSN 1244)	68.3	124.7	66.1	67.3	68.7	70.0
Program za več upravičenk	109.0	140.7	160.0	157.7	160.8	164.2

Vir: http://ec.europa.eu/enlargement/how-does-it-work/financial-assistance/planning-ipa_sl.htm

SLOVENIJA IN ZAHODNI BALKAN

Slovenija ima interes, da se Zahodni Balkan čim prej vključi v Evropsko unijo. Z organizacijo konference o Zahodnem Balkanu 20. marca 2010 na Brdu pri Kranju je naša država prevzela del odgovornosti za krepitev regijskega sodelovanja, kar naj bi tem državam pomagalo pri približevanju EU. Z državljanji držav, ki so nastale na ozemlju nekdanje Jugoslavije, nas povezujejo sorodstvene, prijateljske, kulturne, gospodarske in druge vezi. Samo na Hrvaškem vsako leto preživi počitnice okoli milijon slovenskih državljanov. Blagovna menjava Slovenije z državami v regiji je v letu 2009 znašala okoli 5 milijard EUR (od tega 1,9 milijarde samo s Hrvaško), kar je več kot 10 odstotkov slovenske celotne menjave.

OPIS IDEJNE ZAMISLI

V projektu javno-zasebnega partnerstva bo prišlo do povezovanja slovenskega znanja in izkušenj z različnih področij, ki so bila do vstopa Republike Slovenije v Evropsko unijo predmet predpristopnih pogajanj naše države z EU, sedaj pa so ista področja predmet predpristopnih pogajanj držav kandidat in potencialnih kandidat iz Zahodnega Balkana in Turčije z EU. Javno-zasebno partnerstvo bo privedlo do ustanovitve gospodarske družbe ali zavoda, katerega osnovna dejavnost bo priprava in izvedba projektov EU na Hrvaškem in v drugih državah nekdanje Jugoslavije oziroma Zahodnega Balkana ter Turčije.

Z investicijo bo doseženo:

- vzpostavljen bo center Republike Slovenije za upravljanje IPA projektov v državah Zahodnega Balkana in Turčiji;
- odprto bo večje število novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo najkasneje v treh letih po zaključku investicije;
- dosežen bo sinergičen učinek povezovanja znanja in izkušenj domačih strokovnjakov, podjetij, univerz, znanstveno-raziskovalnih institucij, javnih zavodov in nevladnih organizacij;
- dosežen bo napredek pri uporabi informacijskih in komunikacijskih tehnologij;
- center bo prispeval k skladnejšemu regionalnemu razvoju ter k zmanjšanju brezposelnosti.

OPIS AKTIVNOSTI IPA CENTRA

IPA center naj bi zlasti na začetku svojega delovanja izvedel predvsem naslednje aktivnosti:

- pripravljalno študijo, povezano z investicijo;
- različna svetovanja, povezana z investicijo;
- izdelana bo ocena stanja v Republiki Hrvaški in v drugih državah Zahodnega Balkana na področju zdravstvene in okoljske problematike ter drugih prioritarnih področij glede približevanja EU;
- izdelana bo ocena potreb po ključnih strokovnjakih, ki bi lahko kandidirali na razpisih za IPA projekte v državah Zahodnega Balkana in Turčiji;
- izdelan bo kadrovski načrt;
- po oceni stanja in potreb bodo organizirani sestanki in telekonference s podjetji, posamezniki in (znanstveno-raziskovalnimi) ustanovami iz držav Zahodnega Balkana s ciljem preučiti možnosti za sodelovanje pri pripravi in izvedbi projektov IPA;
- izdelana bo analiza političnih, pravnih, kadrovskih, organizacijskih in tehničnih vprašanj pri vključevanju Zahodnega Balkana v EU in vloge ter pomena Slovenije v tem procesu;
- izdelan bo koncept priprave in izvedbe projektov na Hrvaškem in v ostalih državah bivše Jugoslavije oziroma Zahodnega Balkana in Turčiji;
- izvedena bodo izobraževanja s področja projektne managementa;
- izvedena bodo izobraževanja s področja uporabe informacijskih in komunikacijskih orodij in storitev;
- organizirani bodo sestanki s slovenskimi podjetji in ustanovami s ciljem mreženja (skupnega nastopa na mednarodnih trgih);
- realizirane bodo prve prijave na javne razpise za projekte »Twinning« in »Technical Assistance«
- narejena bo identifikacija razvojnih skupin (partnerstev) in njihova usposobitev za izvedbo konkretnih projektov